

Nr 268

Av fröken Höjer m. fl., om en allsidig utredning angående folktandvårdstaxan.

Vid beräkning av folktandvårdstaxan utgick 1937 års sakkunniga i betänkande rörande folktandvård (SOU 1937: 47) från att varje slag av taxebelagd tandbehandling borde bära dels på behandlingen belöpande materialkostnad, dels ock en summa, som skulle anpassas efter kostnaden för vederbörande tjänstemäns beräknade arbetstid (självbärighetsprincipen). I framställning från medicinalstyrelsen av den 15 oktober 1951 med förslag om höjning av tidigare taxa framhöll medicinalstyrelsen, att 1946 års folktandvårdssakkunniga i betänkande avgivet 1948 angående folktandvårdens organisation m. m. (SOU 1948: 53) beräknat, att en tillämpning av 1937 års principer skulle medföra en ökning av folktandvårdens bruttointäkter av taxebunden verksamhet med omkring 20 %. I hemställan angående höjningen refererade medicinalstyrelsen yttrande från huvudmännen för folktandvården samt Sveriges tandläkarförbund, vilka framhöll, att en större taxehöjning än 20 % var erforderlig. Medicinalstyrelsen var dock icke beredd att förorda större taxeförhöjning än 20 % med hänsyn till önskvärdheten av att de för den enskilde redan i många fall tyngande tandvårdskostnaderna i möjligaste mån måtte hållas nere. Socialstyrelsen tillstyrkte i remissyttrande den 17 november 1951 en höjning med 20 %. Kungl. Maj:t beslöt på grund av de framförda förslagen en differentierad höjning av taxan, som torde ha inneburit en generell höjning, ej överstigande 20 %.

Under 1954 har medicinalstyrelsen föranställt om en utredning, verkställd av en speciell kommitté med representanter för medicinalstyrelsen, huvudmännen för folktandvården och Sveriges tandläkarförbund. För att 1937 års principer skall bli gällande vid beräkningen av taxan anser denna kommitté, att det nu fordras en höjning med cirka 60 %. Kommittén anser dock, att om man syftar till en höjning av taxan till självbärighet, blir det nödvändigt att få fram ett med sikte på de enskilda posterna i taxan så exakt taxeförslag som möjligt. På sakens nuvarande ståndpunkt föreslår medicinalstyrelsen i hemställan av den 13 november 1954 angående ändrad folktandvårdstaxa en omedelbar generell höjning med 30 %, motsvarande ungefär hälften av det enligt kommitténs beräkningar erforderliga procenttalet. Denna höjning, menar medicinalstyrelsen, bör lämna tillräckligt utrymme för eventuella, sedermera tillkommande justeringar uppåt. Vidare tillkännager medicinalstyrelsen som sin avsikt att, om Kungl. Maj:ts beslut i ärendet icke föranleder annat, upp-

draga åt kommittén att åvägabringa ett differentierat förslag till taxehöjning.

Socialstyrelsen har tillstyrkt medicinalstyrelsens förslag, dock med den ändringen — ej närmare motiverad — att den omedelbara taxehöjningen skall minskas från 30 till 20 %, det vill säga en tredjedel av den beräknade kostnaden.

Av ovanstående framgår att den år 1937 godtagna så kallade självbäringhetsprincipen beträffande folktandvårdstaxan sedan länge ej iakttagits. En höjning som den ovan ifrågasatta, vilken synes kunna befaras uppgå ända till cirka 60 %, skulle i avsevärd grad komma att försämra sociala förmåner av olika slag, framför allt mödrahjälpen, som till 40 % av fallen skulle komma att minska med 60 %.

Även för svenska folket i övrigt är en taxehöjning av detta omfång en fråga av så stor betydelse, att den icke bör företagas annat än efter noggrann prövning.

Undertecknade anser, att en så pass kraftig höjning som den här skymtade eller alternativt en ändring av principerna för vem som skall bära kostnaden för förhöjningen kräver en mera allsidig omprövning än den som kan äga rum inom den av medicinalstyrelsen tillsatta kommittén.

Med åberopande av ovanstående hemställer undertecknade,

att riksdagen i skrivelse till Kungl. Maj:t måtte begära en omedelbar allsidig utredning angående folktandvårdstaxan samt

att av utredningen föranlett förslag måtte underställas riksdagen.

Stockholm den 26 januari 1955

Gerda Höjer

Helga Sjöstrand

A. Widén

Harry Carlsson
Tibro
